

FILIORUMs ressursbank

Fra forskning til praksis

FILIORUM Senter for
barnehageforskning
Universitetet i Stavanger

U Universitetet
i Stavanger

Medvirkning i fellesskap

Barns medvirkning er sentralt i den norske barnehagen. Barn får tidlig en følelse og erfaring av seg selv i møte med andre. Hvordan vi kommuniserer er av stor betydning for barns rett til å medvirke i fellesskap i barnehagen - og for utviklingen av barnehagen som et demokratisk fellesskap.

Publisert 17.08.2021

www.uis.no/filiorum

Illustrert av Tilde Hoel Torkildsen

Hvorfor er dette viktig?

Medvirkning med et fellesskapsperspektiv er mer enn individuelle rettigheter og selvbestemmelse. Det er derfor viktig at vi gir barna i barnehagen anledning til å delta og medvirke i fellesskapet, og til å ta ansvar i en verden som de deler med andre.

I fagfilmen presenteres tre kommunikasjonsmønstre fra interaksjoner mellom barn og personale i norske barnehager, som på ulike måter påvirker barnas muligheter for å medvirke i fellesskap i barnehagen.

Barnehagebasert kompetanseutvikling

Mål: Ved å bruke ressursen sammen vil barnehagepersonalet bli mer bevisste på hvordan de kommuniserer, og hvordan ulike kommunikasjonsmønstre gir ulike muligheter for barns medvirkning i fellesskap i barnehagen.

For hvem: Barnehagepersonalet, f.eks. på et personalmøte.

Anbefalt tidsbruk: 60-90 min.

Tips til gjennomføring:

1. Bruk noen minutter på de første refleksjonsspørsmålene, individuelt og i gruppe. Se forslag til spørsmål under.
2. Se fagfilmen.
3. Jobb med de neste refleksjonsspørsmålene individuelt, i gruppe og i plenum (f.eks. IGP-metoden), gjerne med bakgrunn i illustrasjonene.
4. Reflekter videre over hvordan du kommuniserer med barn i ulike situasjoner.
5. Del erfaringer med hverandre på neste personalmøte.

QR-kode til
fagfilmen og
refleksjons-
spørsmålene

Spørsmål til refleksjon – før filmen

- Hva tenker dere når der hører ordet medvirkning?
- Hvilke erfaringer har dere med medvirkning i barnehagehverdagen, f.eks. i samling, i aktiviteter, under måltidet, i garderoben?

Sentrale elementer som trekkes fram i filmen

Tre ulike kommunikasjonsmønstre

- Kontrollerende – gir barna begrensende muligheter for å medvirke i fellesskapet.
- Støttende – gir muligheter for enkeltbarns medvirkning, men fellesskapet er lite ivarettatt.
- Gjensidig – gir barna muligheter for medvirkning i fellesskapet.

Spørsmål til refleksjon – etter filmen

Individuelt: Har du fått noen nye tanker om medvirkning etter å ha sett filmen?

I gruppe

- Fortell de andre på gruppa hva du tenker når du hører ordet medvirkning.
- La du merke til noe som du ikke hadde hørt om før om medvirkning og/eller kommunikasjon med barn når du så filmen? Del dette med de andre på gruppa.
- Hva tenker dere når dere hører ordet fellesskap?
- Hvordan gir dere rom for barnas muligheter for å medvirke i fellesskap?
- Hva tenker dere om vilkår for medvirkning for enkeltbarn vs. vilkår for medvirkning i fellesskap/gruppen i ulike situasjoner i deres barnehage? Refleksjonsspørsmål knyttet til illustrasjonene presentert i fagfilmen

Plenum: Diskuter noen av spørsmålene i plenum

Barnehageforskning fra FILIORUM

Denne ressursen fra FILIORUM bygger på resultater fra følgende forskningsartikkel:

Ree, M. & Emilson, A. (2019). Participation in communities in ECEC expressed in child-educator interactions. *Early Child Development and Care*.

QR-kode til artikkelen

Mål: Få kunnskap om barns muligheter til å medvirke i fellesskap i barnehagen.

Problemstilling:

- Hvilke kommunikasjonsmønstre er fremtredende i interaksjoner mellom personalet og barna (to eller flere)?
- Hvordan virker disse inn på barnas muligheter for å medvirke i fellesskap i barnehagen?

Faglig ansvarlig

Marianne Ree, Institutt for barnehagelærerutdanning, UiS, e-post: marianne.r.serheim@uis.no